

S:t Botvids kyrka

I OXELÖSUNDS FÖRSAMLING

Foto: Lotta Wiss

**Svenska
kyrkan**

Oxelösunds
församling

Året var 1957...

En ny kyrka invigdes i Oxelösunds centrum. Den fick sitt namn efter ostkustens skyddshelgon Botvid.

S:t Botvids kyrka är ett populärt turistmål i Oxelösund. Den reser sig som ett sjömärke på berget och innehåller många tecken på människors dramatiska resor genom livet.

I början av 50-talet tog planerna på en ny kyrka form. Oxelösund blev en egen stad och S:t Nicolai socken delades upp mellan Nyköping och Oxelösund. Ett par år senare delades även det gamla pastoratet. En tomt skänktes av Grängesbergsbolaget, som även gav stöd ekonomiskt, tillsammans med flera andra företag och enskilda personer.

Efter en arkitekttävling fick Rolf Bergh från Stockholm uppdraget att skissa på den nya kyrkan.

FOTO: ARKIVBILD SÖRMLANDS MUSEUM

Snart fanns ritningarna på en mycket ovanlig kyrkoyoggnad.

Med ett sjömärke i åtanke, byggd i betong, vilket var ett ovanligt material att bygga kyrkor av och med ett gyllene kors som inseglingssmärke.

En Botvidslegend berättar:

Under en av sina handelsresor friköpte Botvid en fånge för att ge mannen frihet och kunskap om den kristna tron. Fången, som inte förstod att han var en fri man, slog på hemvägen ihjäl sin befriare med en yxa innan han flydde. Detta skedde vid en övernattnings på Rågö i den sörmländska skärgården. Det blev den sista av många barmhärtighetsgärningar som Botvid utförde.

Välkommen in!

Det råder mycket delade meningar om S:t Botvids kyrka. Är den spännande, ful, vacker eller bara konstig? Men väl inne i kyrkorummet brukar de flesta vara överens om att den är fantastisk.

Vid kyrkans huvudentré finns vackra reliefer, som smyckar bronsdörrarna och vindfånget. Konstnären är Martin Holmgren och motiven föreställer fiskaren Botvid med en fisk i ena handen och en yxa i den andra. Motiven anknyter till motiven inne i kyrkorummet: arbete och vila, hav och land, meditation och aktivitet. Livet i Oxelösund.

Kyrkans interiör domineras av konstnären Tore Berghs stora

glasmålningar. Återigen är det Botvidslegenden som ligger till grund för motiven. Med varma färger berättar konstnären om Botvids missionerande resor och om byggandet av nya kyrkor. En grupp av flöjtspelande musikanter kan också ses i glasmålningarna i det röda fönstret.

Trons blå fönster och Kärlekens röda fönster har något att berätta om livet och om den som betraktar.

Hissa seglen

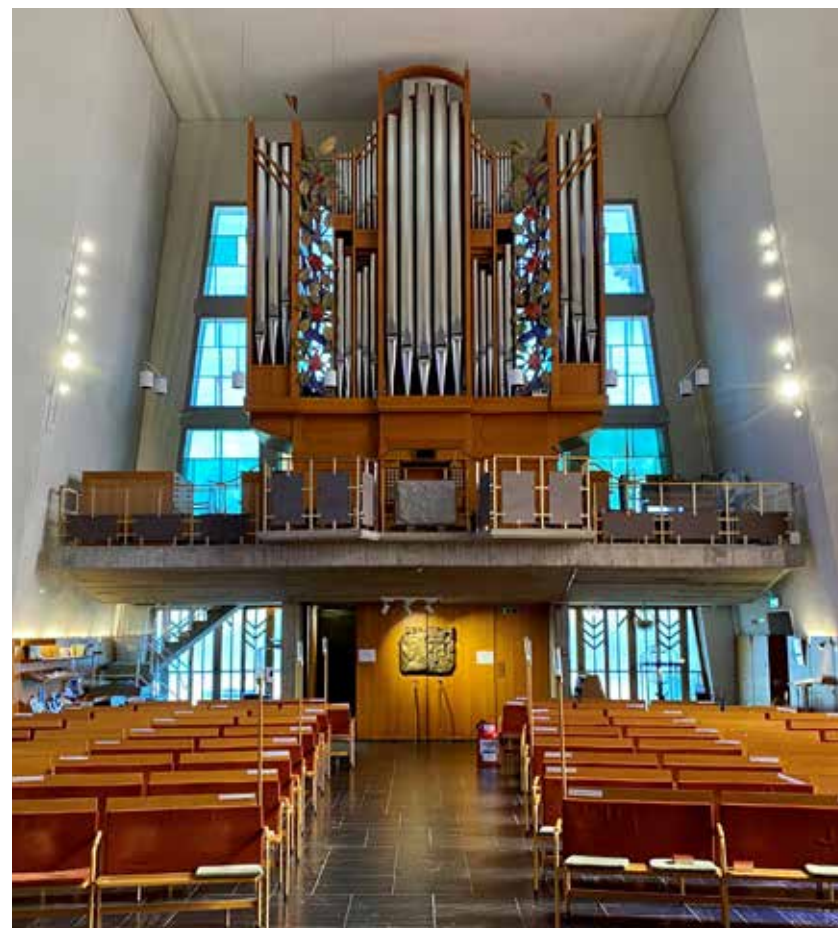
Altaret i S:t Botvids kyrka är ett bord i sten. Bakom det anknyter skulptören Åke Jönsson till sjöfartsmotivet i sin stora trärelief.

Akterut ser man tre representanter ur Gamla Testamentet.

Mitt i båten, under mastens topp, ser vi Jesu födelse. Vid sidan om masten syns Betlehemstjärnan.

Till höger, framme vid fören, pekar påskmorgonens ängel ut färdriktningen för Livets skepp.

Välkommen ombord! Det finns en framtid och ett hopp, för livet finns ombord.

Ljuva toner

År 1990 fick S:t Botvids kyrka en ny orgel, den så kallade Grönlundsorgeln.

Den är ritad av arkitekt Ulf Oldaeus och byggd av Grönlunds Orgelbyggeri AB i Gammelstad. En av arkitektens tankar i förslaget till orgelns utseende var denna: "Associationer leddes in på sjöfart,

segelfartyg – Oxelösund som sjöfartsstad – orgeln som ett skepp! Master, välvda segel och vimplar. Skeppsmotivet finns ju även i altaruppsatsen". Dekoren är gjord av Tore Bergh.

Konst och hantverk

Till alla kyrkorum hör konst och vackra ting. Så även i S:t Botvids kyrka.

Silversmeden Sigurd Persson har tillverkat altarsilvret: ljusstakar, blomvaser, kalk, patén, vinkanna och oblatask. Persson anses som en av förnyarna inom svenskt kyrksilver med sina kraftfulla, men enkla och raffinerade former.

Altarkorset i silver är från tidigt 80-tal och är gjort av silversmeden Anna-Stina Åberg från Nyköping, som gjort kyrksilver till många församlingar. Korset är gjort i ett enda stycke och för tankarna till påskdagens seger över döden, till triumf och hopp. Stenen som korset reser sig upp ur, har konstnären hämtat vid vattenbrynet på Femörehuvud. I århundraden har vågorna slipat den rund och lagom stor. Stenen vilar på en kraftig silverring och upp ur stenen, klippan, reser sig korset.

Dopfunten är av kalksten med mosaiker i skivan och är formgiven av Britta Jakobsson-Jönsson.

Barbro och Anders Norling har tillverkat dopkannen och lämnat den som gåva till församlingen.

Flossamattan är vävd med motiv från Det stora fiskafänget och är komponerad av textilkonstnär Christina Schubert-Håkansson.

"Ring, klocka, ring... "

S:t Botvids kyrka har också ett klockspel. Spelet består av 24 klockor som installerades 1969.

Det spelar en psalm klockan 09.00, 12.00, 15.00 och 18.00, men kan också startas manuellt vid särskilda tillfällen. Grundfonden till spelet donerades av AB Centrifugalrör. AB Bergholtz klockgjuteri i Stockholm levererade spelet. I en inskrift på den största klockan kan man läsa: "Sjungen Honom en ny sång, spelen skönt med jubelklang".

2002 renoverades S:t Botvids kyrka. Då togs bland annat det åtta

meter höga korset ner för att renoveras. Skadade delar byttes ut och nytt bladguld lades på.

2007 var ett jubileumsår. S:t Botvids kyrka hade då stått på berget i 50 år, som ett sjö- och landmärke stolt uppsträckt mot himlen. En kyrka som betytt mycket för många.

Dess ljusa och öppna inre, med låga trösklar och högt i tak, lämnar ingen oberörd.

Ett sjö- och landmärke ...

FOTO: LOTTA WISS

*... stolt uppsträckt
mot himlen.*

Oxelösunds församling
Kyrkogatan 12, 613 30 Oxelösund
Telefon: 0155-29 34 00
oxelosunds.forsamling@svenskakyrkan.se
www.svenskakyrkan.se/oxelosund